

SÄKERHET VID TEKNIKANVÄNDNING | ÅK 4-6

Säkra lösenord

Lektionen handlar om lösenord; varför de behövs och hur de blir säkra.

LEKTIONSDEL 1

Självskattning om lösenord

Svara på frågorna i formuläret. Jämför dina svar med en kompis och fundera på om det finns något som någon av er kan bli bättre på när det gäller lösenordssäkerhet.

Se media

LEKTIONSDEL 2

Varför har vi lösenord?

Läs texten.

Varför har vi lösenord?

Lösenord använder du för att identifiera dig på nätet och komma åt olika slaginformation på en plattform. För många tjänster på nätet behöver du både ett lösenord tillsammans med ett användarnamn för att komma åt den digitala plattformen. Dina lösenord är värdefulla eftersom de är en sorts identifikation eller id-handling på nätet.

Lösenord till e-postkonton är särskilt värdefulla. Det är de för att vi nästan alltid använder vår e-post för att få tillbaka eller skapa ett nytt lösenord för de tjänster där vi har konton.

- Vem har lärt dig det du vet och kan om lösenord?

LEKTIONSDEL 3

Kännetecknen för lösenord

Läs om hur du skapar säkra lösenord.

Kännetecknen för starka lösenord

- Ett lösenord ska vara **HEMLIGT**. Jättehemligt. Du ska inte berätta det för eller skicka det till någon. Det är viktigt att ingen känner till det. Om du misstänker att någon har fått reda på ditt lösenord ska du genast byta ut det.
- Ett lösenord ska vara **UNIKT**. Du ska inte använda samma lösenord på flera tjänster. Kommer ett lösenord på vift kan den som vet det komma in i flera av dina tjänster.
- Ett lösenord ska vara svårt att lista ut, både för andra människor och för datorer. Använd inte vanliga ord! Låt ditt lösenord innehålla stora och små bokstäver, siffror och specialtecken. Det ska vara **LÅNGT**. Minst tolv tecken långt.

Kännetecknen för svaga lösenord

Lösenord som inte är hemliga, unika och starka brukar kallas för svaga lösenord. De som anses vara svaga är sådana som

- många använder, till exempel QWERT, 123456
- är lätta att lista ut för de som känner dig, till exempel att du använder namnet på ditt husdjur, din mammas namn eller gatan du bor på
- är korta och därför lättare att gissa

LEKTIONSDEL 4

Säkra lösenord - kunskapskontroll

Testa dina kunskaper om lösenord genom att ta ställning till påståendena. Jämför dina svar med en kompis.

[Se media](#)

Lärarinstruktioner

Lektionens syfte

Syftet med den här lektionen är att göra eleverna medvetna om lösenord. Eleverna får möjlighet att lära sig göra säkra lösenord.

Förberedelser

Vi lever idag i ett samhälle där större mängder information än någonsin tidigare bearbetas, lagras, kommuniceras och mångfaldigas. På individnivå betyder det att arbetsliv och privatliv lätt flyter samman och att vi hanterar stora mängder av information varje dag, en del känsligare än annat. Medvetna användare har alltid framhållits som en viktig del i säkerhetsarbetet, och där är utbildning en hörnsten. Ändå visar en undersökning som Internetstiftelsen gjort att utbildning saknas i stor utsträckning. Oroväckande många användare är beredda att ta stora risker genom att återanvända samma lösenord på flera olika ställen.

Presentationen nedan ger dig som lärare en introduktion till säkra lösenord. Du kan också göra övningarna som finns presenterade i de olika lektionsdelarna, så är det lättare att hantera de frågor som kan uppkomma under lektionen.

Genomförande

Lektionen kan genomföras genom att eleverna börjar med självskattningsövningen om lösenord för att få dem att tänka till och reflektera. Därefter finns en del med fakta om vad som kännetecknar starka och svaga lösenord. Som avslutning på lektionen finns en kunskapskontroll om säkra lösenord där eleverna först svarar individuellt och sedan jämför med en kompis.

Kul att ni är klara!

Hoppas det var en bra och lärorik lektion. Det finns många andra att göra! Gå till .